

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine
Haapsalu
Kutsehariduskeskus
Ehitus ja tsiviilrajatiseid
õppekavarühma
hindamisaruanne

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2019

Sisukord

1. Sissejuhatus	3
2. Üldosa	4
3. Ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes	6
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus	6
3.2 Õppimine ja õpetamine	9
3.3 Õpetajad	13
4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma osas	15
5. Komisjoni ettepanekud HTMile ja EEELile	16

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväarsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitused õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. Komisjoni liikmed on kinnitanud allkirjaga neile hindamise käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsena hoidmise kohustust ja huvide konflikti puudumist. EKKA büroo on kooskõlastanud hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. Kool kinnitas, et neil ei ole vastuväiteid hindamiskomisjoni liikmete osas.

EKKA juhataja 09.09.2019 korraldusega nr 1-19/82/2019 moodustati **hindamiskomisjon koosseisus:**

5.	Tarmo Lige	tööandjate esindaja, RKAS AS Kinnisvara arenduse- ja ehituse projektijuht; olnud TTÜ Avatud Ülikool ehituse juhtimise lektor, Eesti Ehitusettevõtjate Liidu kutsestandardite tööühma ja kutsekomisjoni liige, komisjoni esimees
6.	Eduard Brindfeldt	kutseõppe ekspert, Tallinna Tööstushariduskeskuse mehaanika-, elektroonika ja IT valdkondade juhataja; olnud EKKA kutseõppe kvaliteedi hindamise arendustöörühma liige, komisjoni sekretär
7.	Ulvi Noor	kutseõppe ekspert, Tallinna Ehituskooli metoodik, infokeskuse juhataja, praktikakorralduse juht
8.	Katrin Kivisild	kutseõppe ekspert, SA Innove ettevõtlusõppe programmi „Edu ja Tegu“ programmijuht; Practicegate OÜ ettevõtte looja ja üks omanikest; kuni 2014 Tartu KHK kutseõpetaja, täiskasvanute koolitaja
9.	Enn Tammaru	tööandjate esindaja, Eesti Katuse- ja Fassaadimeistrite Liidu juhatuse haridusekspert; Eesti Ehitusettevõtjate Liidu kutsekomisjoni liige, Eesti Ehitusinseneride Liidu kutsekomisjoni hindamiskspert

Lühike hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja EKKAg. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga intervjuu jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Hindamiskülastus toimus 02-03.10.2019. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused ja tutvus kooli esitatud dokumentidega. Komisjon tutvus kooli õppekavariühma õpikeskkonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega ning külastas õppetöö/praktilise töö tegevusi.

Komisjon külastas õppekavariühma praktikaettevõtteid 03.10.2019 RESTEH OÜ ja SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid kus tutvuti ettevõtte töökeskkonnaga ja vesteldi projektijuhi Hardo Ulm ja Haapsalu Piiskoplinnuse juhatajaga Kaire Tooming .

Külastus kulges lodusalt, sest oli kooli ja ettevõtete poolt hästi ette valmistatud, intervjuueeritavad tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumiseks ette valmistunud. Probleeme ei esinenud.

Komisjoni koosolekul lepiti kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistele järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

Aruande lõpliku variandi koostamisel arvestati kooli kommentaare. Komisjon esitas lõpparuande EKKALE 20.11.2019. a.

2. Üldosa

Kooli kontaktandmed:

koolijuhi nimi Ingrid Danilov

kooli aadress Ehitajate tee 3, Uuemõisa, 90401 Haapsalu

telefon +372 666 1740

e-post kool@hkhk.edu.ee

koduleht www.hkhk.edu.ee

hindamise korralduse kontaktisik koolis:

Toomas Kivisalu, ehitusosakonna juhataja mob +372 53540039,

toomas.kivisalu@hkhk.edu.ee

Haapsalu Kutsehariduskeskus (HKHK) on riiklik kutseõppeasutus, mis Uuemõisa Ehituskooli (1987) ja Taebla Kutsekeskkooli (1990) järjekandjana tegutseb 2005. aastast alates Läänemaal Haapsalu linnas Uuemõisas. Kutsekool on tegutsenud regioonis 31 aastat. Kooli põhiprotsessiks on kutsealase tasemeõppe ja täiendusõppe korraldamine, kooli võtmeklientideks on õppijad ja tööandjad.

Kooli tegutsemise aluseks on põhimäärus ja arengukava. Kooli 2015. aastal läbi viidud sisehindamise tulemustest ja Elukestva Õppe Strateegia 2020 strateegilisest eesmärgist lähtudes seadis kool uue

arengukava koostamise käigus aastateks 2016-2020 rida uusi arengueesmärke ja meetmeid kooli jätkusuutlikuks arenguks.

HKHK missioon on inimeste kutsealane koolitamine nende edukaks toimetulekuks tööelus ja elukestvas õppes.

HKHK visioon 2020

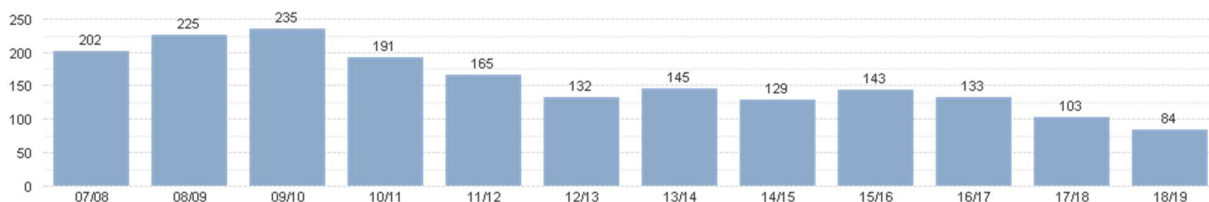
Haapsalu Kutsehariduskeskus on:

- omanäoline, hea mainega ja parima kvaliteedi nimel edasipürgiv uuendusmeelne kutseõppeasutus, milles õpetatav erialade valik on kooskõlas tööturu vajadustega;
- saavutanud tuntuse ja tunnustatuse Eesti ettevõtete seas kui kool, kelle lõpetajad on alati kindla kvaliteedimärgiga;
- on rahvusvaheliselt tuntud kui kool, mille kogemusi levitatakse ka Euroopa teistes kutsekoolides.

Tabel 1. Õppekavarühma Ehitus ja tsiviilrajatised õppekavad ja õppekavadel õppijate arv õppeaastate kaupa. (andmed: <https://www.haridussilm.ee>)

Õppekava nimetus	Õppekava kvalifikatsioonitase esma/jätkuõpe	Õppijate arv 2012/13 õ-a	Õppijate arv 2013/14 õ-a	Õppijate arv 2014/15 õ-a	Õppijate arv 2015/16 õ-a	Õppijate arv 2016/17 õ-a	Õppijate arv 2017/18 õ-a	Õppijate arv seisuga 5.02.2019
Ehitusplekkspepp	EKR tase 4 esmaõpe	-	-	-	31	20	14	12
Ehitusviimistlus	EKR tase 4 esmaõpe	40	50	45	42	47	50	38
Kaldkatuseehitaja	EKR tase 3 esmaõpe	-	-	-	-	-	-	11
Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus	EKR tase 4 esmaõpe	-	-	-	-	-	-	9
Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus	kutseõpe põhihariduse baasil	68	63	50	43	17	5	-
Kiviehitiste restauraator	EKR tase 5 jätkuõpe	-	-	-	-	-	-	13
Pottsepp-sell	EKR tase 3 esmaõpe	-	-	-	36	43	33	1
Puit- ja kiviehitiste restauraator	kutseõpe põhihariduse baasil	22	30	31	29	13	1	-
Puit- ja kiviehitiste restauraator	kutseõpe keskhariduse baasil	2	2	3	3	13	7	-
Plaatija	EKR tase 4 esmaõpe							12
Maaler	EKR tase 4 esmaõpe						7	
		132	145	129	143	133	103	84

Joonis 1. Õppekavarühma Ehitus ja tsiviilrajatised õppijate arvu muutus õppeaastate kaupa. (andmed: <https://www.haridussilm.ee>)

3. Ehitus ja tsiviilrajatised õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

- Ülevaade analüüsitavatest tasemeõppe õppekavadest (kvalifikatsioonitase, maht, rakendamise aasta, õppevormid).

Tabel 2. Ülevaade analüüsis käsitletavatest õppekavadest (andmed: EJT ÖKR eneseanalüüs)

Õppekava nimetus	Kutsetase esmaõpe/ jätkuõpe	kood EHISes	maht (EKAP)	rakendumise aasta	Õppevorm/ id
Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus	tase 4 esmaõpe	186837	180	2018	statsionaarne
Ehitusviimistlus	tase 4 esmaõpe	191997	180	2015	statsionaarne
Ehitusplekksepp	tase 3	189157	60	2014	statsionaarne
Ehitusplekksepp	tase 4	134767	60	2019	statsionaarne
Kaldkatuseehitaja	tase 3	194093	60	2017	statsionaarne
Kiviehitiste restauraator	tase 5	199677	60	2018	mitte- statsionaarne
Plaatija	tase 4	205297	30	2019	mitte- statsionaarne
Maaler	tase 4	186377	60	2017	statsionaarne
Pottsepp-sell	tase 3	134906	30	2015	statsionaarne

- Ülevaade õppekavadel õppijatest: alustanute ja lõpetanute arvud õppevormide ja õppeaastate kaupa.

Tabel 3. Õppekavarühma Ehitus ja tsiviilrajatised väljalangevus aastate kaupa. (andmed: <https://www.haridussilm.ee>)

Näitajad	Õppeasutus	2014	2015	2016	2017	2018
Õppetöö katkestajate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, %	EESTI	27,3%	26,2%	24,4%	24,3%	24,3%
Õppetöö katkestajate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, %	Haapsalu Kutsehariduskeskus	31,8%	17,1%	26,9%	3,2%	20,0%

Õppetöö katkestajate osakaal kutsehariduses kokku, %	EESTI	21,9%	20,8%	19,3%	21,1%	22,7%
Õppetöö katkestajate osakaal kutsehariduses kokku, %	Haapsalu Kutsehariduskeskus	23,3%	14,3%	14,9%	22,1%	21,8%

Hindamiskriteeriumid

- 1. õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;**
- 2. õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijate õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.**

Analüüs

Hindamiskülastuse ja Haapsalu Kutsehariduskeskuse ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma eneseanalüüsi aruande ning esitatud dokumentide alusel tõi hindamiskomisjon õppekavade ja õppekavade arenduses välja:

Õppekavad Haapsalu Kutsehariduskeskuse ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas on erinevatele sihtrühmadele planeeritud nii taseme- kui ka täiendusõppes. Arengukavas 2016-2020 on planeeritud õppekavade koostamine ja erialade avamine (nt pottsepp, plaatija, viilkatuse ehitaja) ja 5. taseme kutseõppe (nt kiviehitiste restauraator) pakkumine jätkuõppena. Vajadusel tehakse korrekture nt pottsepa tasemeõppes on loobutud seoses ebapiisava huviga tasemeõppes õppimise vastu ning kool pakub nüüd pottsepa täienduskoolitusi.

Koolil on vaadeldavas õppekavarühmas 9 kehtivat, EHISes registreeritud õppekava erinevatele tasemetele (sh üks 5. taseme jätkuõppe õppekava kiviehitiste restauraator), mis vastavad tööturu vajadustele. Lisaks on võimekus pakkuda väga erinevaid täiendusõppe koolitusi (vaadeldavas perioodis 28 erinevat kursust). Täienduskoolituskursuste arendamine on liikunud põhioskustelt (ehitaja, viimistleja) spetsiifilisemate oskustele nagu nt PVC põrandakatete paigaldamine, SILS paigaldamine jne. Vestlusest tööandjatega *OÜ Resteh*, *OÜ Simaron*) selgus, et piirkonnas on ehitusvaldkonna tööjõu vajadus olemas, paraku vaatamata kooli jõupingutustele on valdkonnas õppijate arv vähenenud. Siin on ettepanek riigile, kuidas süsteemselt suunata õppureid riigile ja tööturule vajalikke ameteid õppima. Samuti on ettepanek EEEL-ile, kuidas läbi konkreetsete regulatsioonide, ettevõtete soodustuste, või siis kvaliteedisüsteemide suurendada kutsetunnistustega oskustöölise ja spetsialistide arvu ehitusettevõtetes. Suheldes erinevate Haapsalu ehitusvaldkonnas tegutsevate ettevõtetega, olid nad valmis saatma oma töötajaid ehitusvaldkonna täienduskoolitustele Haapsalu Kutsehariduskeskusesse. Arenguvõimalusena tuleb koostöös ettevõtetega arendada töökohapõhist õpet ja kutsuda praktikaettevõtteid täienduskoolitustele.

Koolil on hea koostöö Eesti Kutse- ja Fassaadimeistrite Liiduga, koostöös on välja arendatud kald- ja valtsplekkkatuste erinevate tasemetega õppekavad.

Lisaks ehitusettevõtetele on koolil hea koostöö SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid, nt annab Haapsalu piiskopilinnus suurepärase ja põneva praktikabaasi eelkõige kiviehitiste restauraatorile, aga ka teistele ehituse erialadele. Lektorina kasutatakse valdkonna tippspetsialiste, nt kunstiajalugu loeb Haapsalu piiskopilinnuse juhataja Kaire Tooming.

Õppekavade koostamisel ja uuendamisel on vastutus osakonnajuhatajal ja vastava õppekava põhiõpetajatel. 1-2 korda aastas toimuvatel arenguseminaridel planeeritakse uusi õppekavasid ja

kavandatakse suuremaid muudatusi õppekavades koostöös üld- ja erialaainete õpetajatega, mida kinnitasid vestlused õpetajatega. Näiteks arutatakse läbi keemia lõimingutundide andmine koostöös erialaõpetajaga. Rakenduskavade täiendused tehakse õppeaasta alguses, nt korrigeeritakse tundide mahtu koostöös õpetajatega lähtuvalt eelmise aasta kogemusest, on suurendatud praktika mahtu õppekavades. Õpetajatel on aruteludeks ja koostööks planeeritud iganädalased tunnid esmaspäeviti, mida kinnitasid ka vestluses osalenud kutseõpetajad. Tähelepanu on pööratud tööohutusele, hea mulje jätsid õpilased kooli töökojas praktiliselt, kandes tööriideid, turvajalatseid ja ohutusveste sh ka õpetaja.

Kogutakse õppekavade arendamiseks vajalikku informatsiooni. Õpilaste ettepanekul on plaanis teha viimistleja-kujundaja õppekava, et muuta viimistleja eriala atraktiivsemaks. Vestlusest õpilastega selgus, et ei tulnud vastu kiviehitiste restauraatori eriala õpilaste soovile mitte õppida kunstiajalugu. Komisjon aktsepteerib kooli seisukohta, et kunstiajalugu on restauraatorile väga vajalik. Õpilaste vastustest selgus, et tagasiside kogumine on kohati juhuslik ja haaratud on vähe vastajaid. Toetame kooli soovi muuta tagasiside kogumist süsteemsemaks, mis on ka kooli soov eneseanalüüsi aruandes ning asjakohased parendustegevused on planeeritud.

Kool on huvitatud abitöölise ameti õpetamisest just HEV¹ õpilastele, mida paraku olemasolevad kutsestandardid ei võimalda. Komisjon toetab kooli ettepanekut kutset omistaval organisatsioonil leida võimalusi suureneva osakaaluga HEV õppuritele kohase, madalama tasemega kutsestandardi loomiseks.

Järeldused

- **Tugevused**
  - Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas on kaasaja tööturu vajadustele vastavaid, erinevate tasemele ja sihtrühmadele suunatud erinevaid õppekavu.
  - Õppekavarühm koostöös Kutse- ja Fassaadimeistrite Liiduga on välja töötanud kald- ja valtsplekkkatuste õppekavad ning on plaan hakata arendama nende erialade e-õppevara.
  - Õppekavaarendus on planeeritud, hea koostöö toimub üld- ja erialaainete õpetajatel lõimingutundide planeerimisel ja läbiviimisel.
  - Rakenduskavade ülevaatuse tulemusel on õpe muutunud praktilisemaks, mis lihtsustab õppijal õpiväljundite saavutamist ja võtmepädevuste arendamist.
  - Pakutakse palju erinevaid ehitusvaldkonna täienduskoolitusi, mis vastavad tööturu vajadustele.
  - Haapsalu linnus on suurepärase praktikabaas kiviehitiste restauraatoritele ning ka teistele ehituserialadele.
- **Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks**
  - Komisjon toetab kooli eesmärki muuta tagasiside kogumine sihtgruppidele süsteemsemaks, kaasata rohkem vastajaid ning kaasata õppekava arendusse rohkem tööandjaid.
  - Seni ei ole õppekavarühmas rakendatud töökohapõhises õppevormis õppimise võimalust, samas on õppijate arv langustrendis. Komisjon soovib potentsiaalsetele õppijatele sobivama õppevormi pakkumiseks töökohapõhise õpet koostöös ehitusvaldkonna tööandjatega.

¹ Haridusliku erivajadusega õpilane

- **Arenguvõimalused**
  - Komisjon soovib leida võimalused tööandjates suurema huvi tekitamiseks, et kaasata neid rohkem taseme ja täienduskoolituse õppekavade arendusse.
  - Erialase õppe arendamiseks on soovitatav luua toimiv koostöö vilistlastega, sh luua vilistlaskogu.
  - Komisjon soovib luua Haapsalu koolidega praktiline koostöövõrgustik, nt pakkuda gümnaasiumi õpilastele õppe ajal lisaeriala omandamise võimalust, et äratada huvi ehituserialade vastu.
- **Ettepanekud HTMile ja EELile**
  - Koostöös kutset omistava organisatsiooniga (EEEL²) leida võimalusi HEV õppuritele kohase, madalama tasemega kutsestandardi loomiseks.
  - Komisjon soovib kutset omistaval organisatsioonil (EEEL) leida koostöös partnerorganisatsioonidega (nt Tööandjate Keskliiduga) võimalused, et oskustöölise ja meistertöölise kutse omamist väärtustataks enam ning ehitusettevõtetes nõutaks töötajate/spetsialistidelt kutsetunnistust.
  - Mõttekoht riigile, kuidas süsteemsemalt suunata õppureid riigile ja tööturule vajalikke ameteid õppima.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

5. õppijate erialavalik on toetatud;
6. õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
7. õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
8. õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel tööl ja praktilal lähtub õpiväljunditest;
9. õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

- andmed lõpetanute tööturul rakendumise, sh edasiõppijate osakaalu trendide kohta õppekavadel;

Tabel 4. Õppekavarühma Ehitus ja tsiviilrajatised lõpetajate rakendumine, sh edasiõppijate osakaal aastate kaupa. (andmed: <https://www.haridussilm.ee>)

	Lõpetajate arv	Töötab	Õpib ja töötab	Õpib	Kaitseväes	Töötu	Teadmata või välismaal
2014/15	21	60%	8%	3%	3%	9%	16%
2015/16	49	62%	6%	2%	3%	7%	19%
2016/17	33	66%	6%	3%	3%	4%	19%
2017/18	34	65%	6%	3%	2%	5%	19%

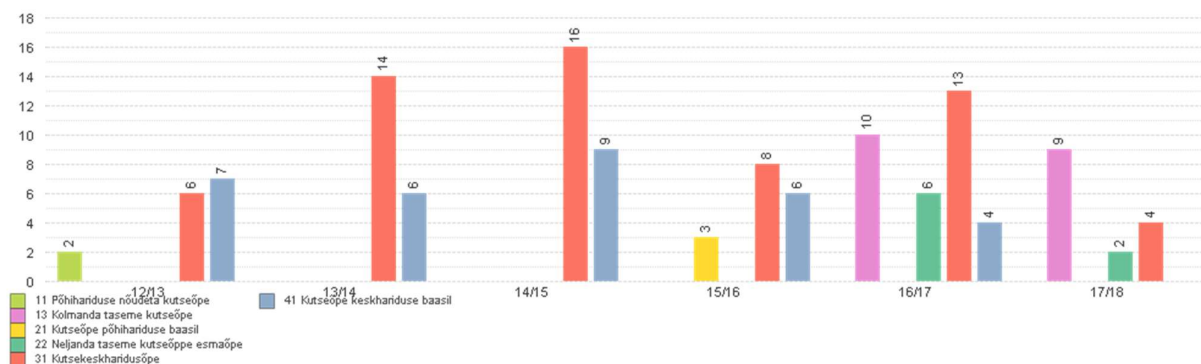
Tööturul rakendumine vastab Eesti keskmisele.

² Eesti Ehitusettevõtjate Liit

Tabel 5. Õppekavarühma Ehitus ja tsiviilrajatised lõpetanute keskmine töine sissetulek, eurot keskmiselt kuus. (andmed: <https://www.haridussilm.ee>)

Õppeasutus	2014	2015	2016	2017
EESTI	784,1	846,6	921,3	986,5
Haapsalu Kutsehariduskeskus	726,7	841,5	903,2	933,6

- andmed kutseeksami/lõpueksami sooritamise trendide kohta õppekavadel;

Joonis 2. Õppekavarühma Ehitus ja tsiviilrajatised lõpetajate kutseeksami sooritanute arv õppeaastate kaupa. (andmed: <https://www.haridussilm.ee>)

- andmed lõpetanute osakaalu trendide kohta alustanutest õppekavadel.

Tabel 6. Õppekaval alustanute ja lõpetanute arvud õppeaastate kaupa (andmed: EJT ÕKR eneseanalüüs)

Õppekava, kvalifikatsioonitase, õppevorm	2013/14		2014/15		2015/16		2016/17		2017/18		2018/19	
	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud
Kivi- ja betoonkonstruktsioo nide ehitus	16		9			9		6			10	
Ehitusviimistlus	25		19		17	11	24	11	12	9	11	14
Ehitusplekksepp			17	11		5						
Ehitusplekksepp												
Kaldukatuseehitaja											15	9
Kiviehitiste restauraator											13	10
Plaatija											12	
Maaler									7	6		
Pottsepp-sell					17	12	24	7	42	13		
Puit- ja kiviehitiste restauraator	25		23	10	18	12	17	9		6		

- VP – vastuvõttu ei toimunud

Hinnatavas ehituse ja tsiviilrajatise õppekavarühmas õpib 2019. aasta alguse seisuga 76 õpilast, mis moodustab 15 % HKHK kõigist õppijatest. Õpetatavaid erialasid on koolis kokku ca 40.

Hindamiskülastuse ja Haapsalu Kutsehariduskeskuse eneseanalüüsi aruande ning esitatud dokumentide alusel saab hindamiskomisjon järeltada:

Potentsiaalsete õpilastega alustatakse sihtotsinguid varakult enne sisseastumist. Olulisemad tegevused on kirjeldatud „Haapsalu Kutsehariduskeskuse kvaliteedi hindamise eneseanalüüsis“. Vestlustest koolikülastusel selgus, et põhikooli õpilasi viidi ekskursioonile Tallinnas Merko Ehitus AS ehitusobjektile, tutvustamaks tegelikku tööelu. Komisjon teeb ettepaneku puussepa kutse propageerimiseks tulevikus, minna ekskursioonile ka mõnesse puitmaja tehasesse.

Esmane toetav kontakt toimub juba sisseastumisel. Lähtuvalt dokumentidest saadud infost võidakse kokku leppida järgmine eesmärgiga kohtumine, kuhu vajadusel kaasatakse sotsiaalpedagoog või muu tugiisik. Alustavale õppijale on tehtud sisseelamine võimalikult mugavaks, et protsess toimuks kiiresti, saaks asuda tegelema õppetööga. Positiivne on paaripäevane kohanemislager, mille jooksul õpitakse üksteist tundma ja kooliellu kiiremini sisse elama.

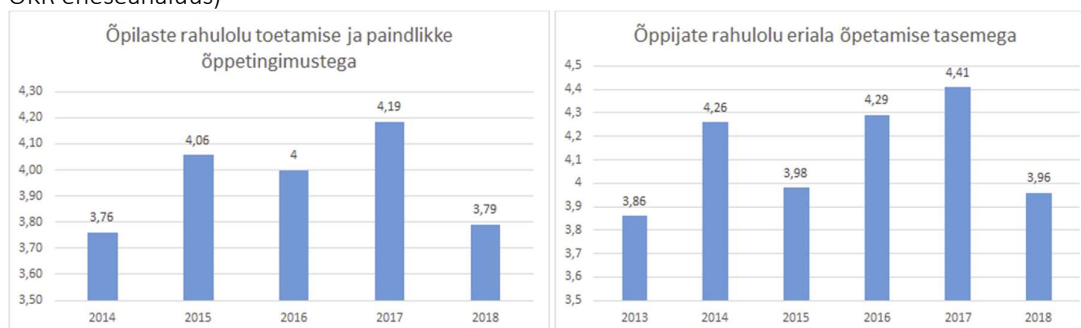
Koolikülastusel selgus vestlustest, et HEV õpilaste õpetamiseks on olemas vajalik kompetents, mida rakendatakse kohe kui selgitatakse välja HEV õppija. Vestlustest nii eriala- kui aineõpetajatega selgus, et nende arvamused oleks parem, kui HEV õpilased ja tavalised õpilased õpiksid eraldi. See võimaldaks tavaõppijatel kiiremini ja sügavuti edasi liikuda. Komisjon soovib kasutada individuaalseid õppekavu või teisi õppemeetodeid õppe diferentseerimiseks ja mitte loobuda kaasava hariduse põhimõttest.

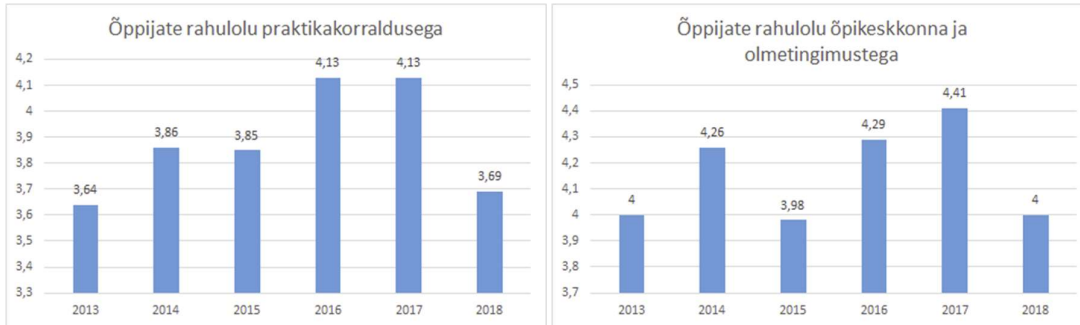
Õppetöö toetamiseks osutab kool õpilastele õppe-, psühholoogilise ja sotsiaalnõustamise teenust, aga ka kutse- ja karjäärinõustamise ning kutseandjate poolt heaks kiidetud eksamikeskuse teenust. Lisaks kutseõppele pakub kool erialapõhiseid tasulisi teenuseid: toitlustus- ja konverentsiteenus; majutusteenus kooli hostelis; puitsemete valmistamine ja mööbli restaureerimine; tekstiiltoodete valmistamine ning ehitusteenused (näiteks kohalike lasteaedade mänguväljakute ehitus).

Eneseanalüüsi aruandest selgub, et kutseksamite sooritanute protsent on 43%-lt (2013) 100%-ni (2019) kahjuks õpilaste arv on vähenenud (Joonis 2).

- andmed õppijate rahulolu trendide kohta, sh õpikeskkonna, -korralduse ning õppesisu, -meetodite ja hindamisega õppekavadel;

Joonis 3. Õppekavarühma Ehitus ja tsiviilrajatised õppijate rahulolu õppeaastate kaupa. (andmed: EJT ÕKR eneseanalüüs)

Õppijate rahulolu eriala õpetamise tasemega, õppetingimustega, praktikakorraldusega ja olmetingimustega on võrreldes 2017 aastaga langenud kuigi vestlusest õpilastega olid nad kogu ülalmainitud tingimustega rahul.

Vestlustest õpetajatega selgus, et praktika korraldamises on tehtud tööjaotuses suur edasimineku. Sel sügisel on loodud kooli praktika koordinaatori ametikoht, jättes õpetajale sisulise töö tegemiseks rohkem aega ja võimalusi. Praktikakoordinaator tegeleb praktikadokumentatsiooni vormistamisega ja lahendab igapäevaseid küsimusi kooli ning praktikaettevõtete vahel. Kuna tegemist ei ole eriala spetsialistiga, siis valdkonna sisend saadakse kutseõpetajatelt.

Vestlusest kutseõpetajatega selgus, et side ehitusmaterjalide maaletoojatega on väike ja koolituse aasta jooksul on vähe, üks kaks koolitust aastas. Komisjon soovib luua tihedad kontaktid ehitusmaterjalide maaletoojatega, et enne kui nad tarnivad Eestisse uued materjalid või tehnoloogiad viivad nad kutsekoolides läbi toodete tutvustuse ja koolituse.

Koolis on sisse seatud tunnid praktikasoorituse ettevalmistamiseks ja aruande koostamiseks. Praktika ettevalmistavate ja karjääriõppe tundide käigus valib õpilane õpetajate toetamisel välja ettevõtte praktikasoorituseks. Selleks, et praktika võimaldaks täita eesmärgi ja oleks ettevõttes juhendatud, soovivad koolipoolsed praktikajuhendajad õpilastele ettevõtteid, millega on koostööd tehtud. Probleemiks on mõnede praktikaettevõtete suhtumine, kus ei mõisteta noore ametit õppiva inimese juhendamise vajadust, vaid oodatakse koolist juba kogunud oskustöötajat. Komisjoni hinnangul on lahenduseks koolipoolse juhendaja külaskäigud ettevõttesse ning selgitustöö tegemine ning ettevõttepoolsete praktikajuhendajate koolitamine, mis hetkel ei toimi.

Arvestades ehitustöö mõju inimesele, on komisjoni hinnangul väga positiivne, et kehalise kasvatus tundides õpetatakse vajalike harjutuste tegemist kogu elu jooksul, et ei tekiks kutsehaigusi. Samuti räägitakse ergonomikast mis on ka rakenduskavades ettenähtud.

Komisjon leiab, et on mõistlik luua vilistlaskogu ja lõpetanute kaudu saada vajalikku tagasisidet lisaks tööandjalt saadud tagasisidele õpetamise ja hilisemas tööelus toimuva kohta.

Arvestades Eesti väiksust ja seda, et ükski ehituserialasid õpetav kool ei suudaks rajada ainult endale nn tööpölgooni, kus ehitusobjekti tingimustes töötaks kraana ja oleks võimalik sooritada reaalseid montaažitöid, selline initsiatiiv ja finantseerimine peaks tulema HTM-st.

Dokumentide ja vestluste põhjal selgus, et kool ei analüüsi õpilastelt saadud tagasisidet süstemaatilisel ja õpilastele jääb mulje, et nende ettepanekutega ei arvestata. Komisjon soovib selgitada õpilastele tagasisidest tulenevaid kooli otsuseid.

Vestlustest selgus, et erialainete ja üldainete lõimingud on hästi rakendatud, toimub pidev koostöö eriala ja üldainete õpetajate vahel (näiteks: varem mainitud kehaline kasvatus ja ergonoomika ning matemaatika ruumi ja pindade arvutused).

Järeldused

- **Tugevused**
  - Kehalise kasvatus tundes tegeletakse ergonoomikaga ja vajalike lõdvestavate ja treenivate harjutuste õpetamisega.
- **Parendusvaldkonnad** ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks
  - Probleemiks on suur väljalangevus, komisjon soovib panna suuremat rõhku kutsenõustamisele, et välistada õpilaste sattumine valele või mittesobivale erialale.
  - Suunata tähelepanu ja edasised jõupingutused sellele, et rohkem tuleks õpilasi õppima teistele ehituse erialade peale viimistluse, sest tegelik vajadus kõigi teiste ehituse erialade jaoks on tööturul olemas.
- **Arenguvõimalused**
  - Komisjon soovib koolil luua sidemed ja võtta initsiatiiv materjalide maaletoojatega. Nt enne kui maaletooja toob Eestisse uued materjalid või tehnoloogiad, viib ta koolis läbi toodete tutvustuse ja koolituse.

3.3 Õpetajad³

Ülevaade õppekavade õpetajatest: kvalifikatsiooninõuetele vastavus, vanuseline struktuur, olulisemad muudatused alates õppekava rakendamisest (kui on).

Hindamiskriteeriumid

5. Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;
6. Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

Analüüs

- Ülevaade õppekavade õpetajatest: kvalifikatsiooninõuetele vastavus, vanuseline struktuur, olulisemad muudatused alates õppekava rakendamisest.

Tabel 7. Ülevaade õppekavade õpetajatest (andmed: EJT ÕKR eneseanalüüs)

vanuseline jaotus	20..30	31..40	41..50	51..60	61..70	71....
	0	1	2	7	3	0

erialane staatus	tase 3.	tase 4.	tase 5.	tase 6.	tase 7.	tase 8.
Ehitus-valdkonnas	Oskus-tööline	Meister-tööline	tööjuht	Ehitus-insener	dipl. EI	volitatud EI
	0	3	0	0	0	0

³ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

erialane staatus	Vastab kvalifikatsioonile	tase 5.	tase.6.	tase.7.	tase.8.
Kutseõpetaja	13	2	1	0	

Vestlustest erialainete ja üldharidusainete õpetajatega, tugipersonaliga ja õppekava kahe eriala õpilastega saab hindamiskomisjon teha järgmised järeldused:

Haapsalu Kutsehariduskeskuse juhtkond koos valdkonna juhtõpetaja ning erialaõpetajatega on loonud kooli tehnoloogialaboratooriumis erialainete õpetamiseks ratsionaalse paigutusega, eri õppeainemoodulite õpetamist ja õpetajaid toetava keskkonna. Eriti muljetavaldavalt on sisustatud valtsplekkkatuse ehitajate laboratoorium.

Vastustes küsimusele motivatsiooni kohta avaldasid nii erialaõpetajad, üldharidusainete õpetajad kui ka abipersonali liikmed, et ehitusosakonnas aastatega kujundatud vaba, innovaatiline, isiklikku arendust toetav (täienduskoolitust toetav) ja soosiv töökeskkond on peamine motivaator tööks koolis.

Õppekavarühmaga töötav õpetajaskond ning abipersonal adub ühiskonnas toimuvat, ollakse valmis üha suureneva osakaaluga HEV rühmaga õppeprotsessi läbi viima, rakendades individuaalset õpet ning individuaalset sotsialiseerumist.

Vestlusest õpilastega koorus välja, et hinnatakse erialaõpetajate rangust, erialast meisterlikkust ning elukogemuslikku inimlikkust.

Eneseanalüüsist selgub, et õpilaste rahulolu õppetöö ja kooli õpetamistingimustega on aastatel 2013-2018 paranenud. Seevastu õpetajate rahulolu on samal perioodil langenud. Koolikülastuse käigus toimunud vestlustes sellele küsimusele otsest vastust ei saanud, kuid vestlustest kutse- ja üldainete õpetajatega selgus, et nad on motiveeritud, rahul töötingimuste ja töökollektiivis valitseva õhkkonnaga. Üheks selle väite kinnituseks olid mitmed üldainete õpetajad, kes on hiljuti tulnud gümnaasiumi õpetajast HKHKi õpetama, samuti 20- 30 aastat koolis töötanud rahulolevad õpetajad. Vestlustest õpilastega selgus, et õpetajad toetavad neid õpingutes ja nad on õpetajate õpetamise meetodite ja suhtumisega rahul.

Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest ja õppijate vajadustest ning koosneb erialasest/kutsealasest täienduskoolitusest ja stažeerimisest ettevõttes. Ehitusvaldkonna 13-st õpetajast 4 on käinud viimase 2 aasta jooksul stažeerimas Eesti ettevõtetes ning 4 õpetajat töötab paralleelselt õpetajatööga erialasel tööol.

Ehitusvaldkonnas töötab 13 kutseõpetajat, kellest kõik vastavad kvalifikatsioonile, neist 3 on sooritanud kutseeksami oma õpetataval erialal, 2 õpetajat omab kutseõpetaja, tase 6 kvalifikatsiooni ning 1 õpetaja kutseõpetaja, tase 5 kutset. Üks õpetaja õpib Tallinna Ülikoolis kutseõpetaja bakalaureuseõppes.

Õppekavarühma õpetajaskond koos juhtõpetajaga on asunud tegema ettevalmistusi digitaalehituse nõuetest tulenevate uuenduste siseseviimisega õppemoodulitesse nt e-Twinningu projekti läbiviimine, interaktiivsete vahendite kasutamisel õppetöös (sh O365 OneNote Classroomi). Oskuslikult on kaasatud nende moodulite sisustamisse ka üldharidusainete õpetajaskond.

Järeldused

- **Tugevused**
  - Õpetajate ja kooli juhtkonna prioriteet on erialase, pedagoogilise ning ka sotsiaalse pädevuse tõstmine. Õpetajad osalevad täienduskoolitustel ning neil on või taotlevad kutseõpetaja kutset.
  - Loodud on praktikakoordinaatori ametikoht, mis vähendab eriala spetsialistide halduskoormust.
  - Kõik õpetajad on oma eriala praktikud ning neil on ka kutseõpetajatena pikk kogemus.
- **Parendusvaldkonnad** ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks
  - Õpetajate koormus õppeaasta kestel ei ole ühtlane, ülekoormus on eriti õppeaasta algul. Soovitame vähendada õpetajate ülekoormust õppeaasta algul koormuse ühtlasema jaotamisega kogu õppeaastale.
- **Arenguvõimalused**
  - Komisjon soovib koolil leida kõikidele ehituse erialade kutseõpetajatele regulaarne võimalus külastada ehitusobjekte (nt koos praktikantidega), et olla kursis praktilise ehituskeskkonnaga.
  - HTM poolt 2019 aastal välja kuulutatud e-õppevara loomise hankes osalemine HKHK ja EKFML koostöös loob võimaluse kaasaegse e-õppevara loomiseks ja sellise õppevara olemasolu võimaldaks eesti erinevatest regioonidest pärit õpilastele iseseisva töö paremat korraldamist.
  - Õppelaboratooriumisse püstitatud elamu fragment on vaja täiendada ehitusse paigaldatud eriosadega (nt ventilatsiooni-, elektri- ja küttesüsteemid), et luua õppijaile ettekujutus tegelikust ehitusolukorrast.

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma osas

Peamised järeldused

- **Tugevused**
  - Õppekavarühm pakub täienduskoolitusena mitmekesised vajalikke ja praktilisi koolitusi, mida kinnitavad ka tööandjad.
  - Hindamiskomisjon hindab kõrgelt kooli ja EKFML⁴ senist koostööd katuste ehitusega seotud õppekavade arendamisel. Kool on välja töötanud kald- ja valtsplekkkatuste õppekavad ning loodud on toimiv õppelabor. Koolil õpetab ainulaadset ja vajalikku eriala.
- **Parendusvaldkonnad ja soovitused**
  - Erialade teavitustöö on pigem tagasihoidlik. Komisjon soovib koostöös partnerorganisatsioonidega aktiivsemalt propageerida ehituserialasid.

⁴ Eesti Katuse- ja Fassaadimeistrite Liit

- Õppijate arvu suurendamiseks soovitame koostöös EKFMLiga leida sobivad võimalused õppimiseks üle Eesti (nt töökohapõhises õppevormis või sobiva õppekorraldusega, nt sessioonõppes). Õppe pakkumiseks erinevatel tasemetel soovitame koostöös HTM, EKFML koostada ja avada ka 5. taseme kutseõppe õppekavad. EKFML saadud informatsioonile tuginedes on sellise tasemega tööjuhtide järele ehitusturul reaalne vajadus.
- Seni puudub koolil vilistlaskogu. Kohtumisel tööandjatega, kellest mitmed olid Haapsalu Kutsehariduskeskuse vilistlased ja või kelle ettevõtetes töötab HKHK vilistlasi toonitasid vestlustes, et kooli ja vilistlaste tihedamast suhtlusest tõusev kasu, sh ehitusvaldkonna õppe arendamisel on seni kasutamata.

5. Komisjoni ettepanekud HTMile ja EEELile

- Luua Kesk-Eestisse üldehituse polügoon. Polügooni kasutamine võimaldada kõikidele kivi- ja betoonehituse, ehituspuusepa jt erialade õpilastele Eesti kutseõppekeskustest, et õpilased saaksid praktilisi kogemusi tõstetööde teostamisel, montaažitöödel ning samal ajal ka TO vallas.
- Koostöös kutset omistava organisatsiooniga (EEEL⁵) leida võimalusi HEV õppuritele kohase, madalama tasemega kutsestandardi loomiseks.
- Suurem koostöö kutset omistava organisatsiooniga (EEEL), et oskustöölise ja meistertöölise kutse omamist väärtustataks enam ning nõutaks kutsetunnistusega töötajate/spetsialistide olemasolu ehitusettevõtetes.
- Hindamiskomisjon annab EKKA hindamisnõukogule ja HTM kutsehariduse osakonnale alljärgnevad õpetajate poolt esitatud ja hindamiskomisjoni poolt heaks kiidetud soovitusel: hindamiskomisjon toetab õpetajate taotlust, et taas kehtestataks, lisaks kutsekeskhariduse õppekavadele ka osaoskuste kutseõppekavad. Nii saab paremini aidata HEV õpilaste ning NEET⁶ noortel siseneda madalamatel kutsetasemetel tööellu.
- Erialade teavitustöö on olnud vähene, riik peaks jõulisemalt soosima ehituserialade propageerimist.

---

⁵ Eesti Ehitusettevõtjate Liit

⁶ NEET – *not in education, employment or training* – mittetöötavad või haridust ega kutset mitteomandavad noored